

บันทึกข้อความ

154b.
28 ก.พ. 2567
12.00 76

ส่วนราชการ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ แผนกวิชาการตลาด

โทร. ๐ ๓๖๖๘ ๙๗๖๗ ต่อ ๑๔๓

ที่ _____ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง การส่งผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ตามที่ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนดำเนินการจัดทำผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ เพื่อเป็นการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพนักเรียนนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการรับผิดชอบจัดทำปีการศึกษาละ ๑ ผลงาน และให้จัดส่งมายังงานวิจัย พัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ ภายในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๗ นั้น

บัดนี้ ข้าพเจ้า นางสาวดาวเรือง หมั่นศรี ตำแหน่ง ครู สังกัดแผนกวิชาการตลาด ดำเนินการจัดทำผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๒ กลุ่ม ๒ สาขาวิชาการตลาด ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งผลงานวิจัยฯ ดังกล่าวตามรายละเอียดและเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวดาวเรือง หมั่นศรี)

ครู

(นางสาวสรุพรทอง วรรณศรี)

หัวหน้าแผนกวิชาการตลาด

รับ ผอ.วิทยาลัย
อ.จ.ป.ค.ค.
อ. วิชาคณิต

(นายประสงค์ อุบลวัตร)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

28 ก.พ. 2567

นางสาวกัลยา สิงหาเขต

รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ

ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2

สาขาวิชาการตลาด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

จัดทำโดย

นางสาวดาวเรือง หมั่นศรี

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

แผนกวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
ผู้วิจัย	นางสาวดาวเรือง หมั่นศรี
แผนกวิชา	การตลาด
ปีการศึกษา	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตลาดเป้าหมาย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายจะช่วยให้นักศึกษาได้สนใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยกิจกรรม กลุ่มแบบร่วมมือ เพราะมีการกำหนดเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย แต่ละหน่วยจัดไว้เป็นชุด ๆ จำนวน 3 ชุด มีการเตรียมวัสดุประสงค์ วิธีการ และอุปกรณ์ ทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ซึ่งการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนก่อนและหลังเรียน ที่เรียนโดยการใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ และเพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียน หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ จะมีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้มี 3 ชนิด คือ 1) ชุดการเรียนการสอน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม จำนวน 3 ชุด 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าสถิติ t - test Dependent Sample

ผลการศึกษา พบว่า

1. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในชั้นเรียน เรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยได้รับการส่งเสริม สนับสนุนจาก คณะผู้บริหารทุกท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบคุณนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาดทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จด้วยดี ประโยชน์อันพึงมีจากการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมมอบให้บิดามารดา ญาติพี่น้องและครูอาจารย์ ที่กรุณาอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี มีสติปัญญา มีคุณธรรม อันเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จในชีวิต

ดาวเรือง หมั่นศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้การสอน	4
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนแบบร่วมมือ	7
การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	9
ความพึงพอใจ	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	17
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	17
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	17
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	17
ขั้นตอนการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	19
การวิเคราะห์ข้อมูล	20
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	20
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	22
การเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียน	22
ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดการเรียนรู้การสอน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย
	สรุปผล
	อภิปรายผล
	ข้อเสนอแนะ
บรรณานุกรม	29
ภาคผนวก	31

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

กระแสและวิวัฒนาการของการเจริญก้าวหน้าของโลกได้เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่อยู่ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงนั้น เพื่อให้สังคมไทยก้าวหน้าทันโลกยุคโลกาภิวัตน์ สังคมไทยต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในการสร้างนิสัย ให้คิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ให้เป็นคนยุคใหม่ ก้าวทันโลกแห่งความเจริญในปัจจุบันและอนาคตสามารถปรับตัว “ให้อยู่รอดก้าวหน้า ก้าวหน้าก้าวหน้า” การเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระแสของการปฏิรูปการศึกษาได้ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของคนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและบรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรการจัดการศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุไว้ในมาตรา 24 (5) มีข้อความสำคัญ ให้ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และมาตรา 30 ระบุโดยสรุปว่า ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ได้ทำการเปิดการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยในหลักสูตรได้มีการกำหนดให้วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม เป็นวิชาที่แผนกวิชาการตลาดต้องเรียน และเมื่อทำการประเมินผลการสอน จากผลการเรียนในอดีตที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ประกอบกับวิชานี้เน้นใช้การบรรยายส่วนใหญ่ ซึ่งอาจจะทำให้นักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียน หรือ มีการการพูดคุยในชั้นเรียน จึงได้เล็งเห็นว่าถ้าเปลี่ยนวิธีการสอนโดยใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอาจจะช่วยทำให้ผลการเรียนของนักเรียนที่ต่ำมีผลการเรียนที่เพิ่มขึ้นได้ โดยให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงช่วยเหลือผู้ที่มีผลการเรียนต่ำกว่า

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้วิธีสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และปลูกฝังให้ผู้เรียนพยายามแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เมื่อผู้เรียนคิดเป็น เกิดความเข้าใจ อาจทำให้ความเบื่อหน่ายลดลง รูปแบบที่ผู้วิจัยใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบ “การเรียนรู้แบบร่วมมือ” ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้แบบรอบรู้ และการจดจำได้ดีกว่าการเรียนรู้แบบแข่งขัน และแบบอิสระ (Humphreys และคณะ; 1982 อ้างอิงจากพิสุทธิ์ ตันติเศรษฐ เอกสารสัมมนาเรื่อง อาชีวศึกษา: การวิจัยกับภารกิจในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ให้มีประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังเรียน ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบมีส่วนร่วม
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม หลังการจัดกิจกรรมการเรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบมีส่วนร่วม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด ที่ลงทะเบียนเรียน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 26 คน
2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาของวิชาจะอยู่ในรายวิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ที่ได้จัดทำชุดการสอนแบบร่วมมือ จำนวน 2 ชุด ดังนี้

 - ชุดที่ 1 เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยภายในของธุรกิจ (จุดแข็ง,จุดอ่อน)
 - ชุดที่ 2 เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกของธุรกิจ (โอกาส,อุปสรรค)
3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียน ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยทำการสอนวันละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาสอนทั้งหมด 6 ชั่วโมง ทั้งนี้รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การเรียนที่ผู้เรียนร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยสมาชิกมีความแตกต่างกันทั้งในความสามารถ ความถนัด และความสนใจทางการเรียน มีการแบ่งปันความรู้ ความคิดเห็น พึ่งพาช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม โดยเน้นความสำเร็จของกลุ่ม ผู้เรียนจะช่วยกันเรียนรู้จนได้รับความสำเร็จ

ชุดการเรียนการสอน หมายถึง สื่อที่ประสมประสานที่ครูเป็นผู้ผลิตขึ้นมา โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนักศึกษาจะทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากชุดการสอนที่ได้

จัดเตรียมเนื้อหาสาระและกิจกรรมไว้ในแต่ละชุด นักศึกษาจะทำการหมุนเวียนกันศึกษาไปที่ละชุดจนครบทุกชุด ผู้สอนจะมีหน้าที่ให้คำแนะนำช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนของผู้เรียน ซึ่งในชุดการเรียนการสอนแต่ละชุด จะประกอบด้วย เนื้อหาสาระ ใบงานในการจัดทำกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ เอกสารใบความรู้ เครื่องมือที่จำเป็นสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งแบบวัดและประเมินผลการเรียน ซึ่งในที่นี้จะเป็นชุดการเรียนการสอนที่ทำเฉพาะเรื่อง การเขียนแผนธุรกิจ คือการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน และการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกธุรกิจ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่เป็นความสามารถที่วัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบปรนัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 20 ข้อ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนในระดับมาก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้นวัตกรรมชุดการสอน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2. นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่สูงขึ้น
3. เป็นแนวทางในการปรับปรุง จูงใจ กระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้สอนได้พัฒนานวัตกรรม วิธีการสอนและเทคนิคใหม่ ๆ ที่หลากหลายและสามารถจูงใจเพื่อนามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการดำเนินธุรกิจ ขนาดย่อม โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับชุดการเรียนการสอน
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนแบบร่วมมือ
3. การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
4. ความพึงพอใจ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับชุดการเรียนการสอน

ชุดการสอนสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ความหมายชุดการเรียนการสอน

บุญเกื้อ ครุหาเวช (2543) กล่าวว่า เป็นสื่อการสอนที่เป็นชุดของสื่อประสม ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับ โดยจัดไว้เป็นชุด ๆ บรรจุในซอง กล่อง หรือกระเป๋าแล้วแต่ผู้สร้างจะทำขึ้น

เจน จันทรแสง (2550) กล่าวว่า การนำเอาระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วย มาช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2551) กล่าวว่า ชุดสื่อประสมซึ่งผลิตขึ้นมาอย่างมีระบบ มีความสมบูรณ์ เบ็ดเสร็จในตัวเอง โดยมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาประสบการณ์ที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ชุดการเรียนการสอน คือ สื่อที่ประสมประสานที่ครูเป็นผู้ผลิตขึ้นมา โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประเภทของชุดการสอน จะมีหลายประเภท ดังนี้

2.1 ชุดการสอนประกอบคำบรรยาย เป็นชุดสื่อประสมที่ผลิตขึ้นมาสำหรับครูใช้ประกอบการบรรยาย โดยจะกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูสามารถใช้ประกอบการบรรยาย เพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดบรรยายให้ลดน้อยลงและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น

ภายในชุดการสอนจะจัดลำดับเนื้อหาและสื่อการสอนที่ครูจะใช้บรรยายในชั้นเรียน ขนาดใหญ่ หรือ อาจจะเป็นกลุ่มย่อย ๆ ก็ได้ ครูผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการใช้ ชุดการสอนประเภทนี้

2.2 ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรมกลุ่มหรือชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้เป็นชุดการสอนที่จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนให้ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบของ ศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอนประเภทนี้จะประกอบด้วยชุดกิจกรรมย่อยที่จำนวนเท่ากับศูนย์กิจกรรมที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วยการสอน ซึ่งในแต่ละศูนย์มีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น สื่อที่ใช้ในศูนย์จะเป็นสื่อที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือร่วมกันทั้งกลุ่มได้ การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนจะปฏิบัติตามคำสั่งชี้แจงในสื่อการสอน โดยที่ครูเป็นเพียงผู้ควบคุมดูแล และประสานให้การดำเนินกิจกรรมสมบูรณ์ที่สุดเท่านั้น

2.3 ชุดการสอนแบบรายบุคคลหรือชุดการสอนตามเอกัตภาพ เป็นชุดสื่อประสมที่จัดระบบไว้เป็นขั้นตามความสามารถของแต่ละบุคคล และสามารถประเมินผลความก้าวหน้าของตนเองได้ ครูผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาเมื่อผู้เรียนเกิดปัญหา ชุดการสอนชนิดนี้จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคลให้มีการพัฒนาไปได้จนสุดขีดความสามารถ โดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่น ซึ่งชุดการสอนรายบุคคลจะเป็นลักษณะเดียวกันกับบทเรียนโมดูล ซึ่งมีลักษณะและองค์ประกอบเป็นหน่วยการสอนย่อย สำหรับผู้เรียนใช้ในการเรียนแบบอิสระ โดยมีส่วนประกอบดังนี้ หลักการและเหตุผล จุดประสงค์ แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบความรู้ด้วยตนเอง และแบบทดสอบหลังเรียน

นอกจากนี้ สุวิทย์ มูลคาและอรทัย มูลคา (2550, หน้า 52 – 53) ได้กล่าวถึง ประเภทของชุดการสอน ว่ามี 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดการสอนประกอบคำบรรยายของครู เป็นชุดการสอนสำหรับผู้เรียน ส่วนใหญ่หรือเป็นการสอนที่มุ่งเน้นปูพื้นฐานให้ทุกคนรับรู้และเข้าใจในเวลาเดียวกัน มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ชุดการสอนแบบนี้ลดเวลาในการอธิบายของผู้สอนให้พูดน้อยลง เพิ่มเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติมากขึ้น โดยใช้สื่อที่มีอยู่พร้อมในชุดการสอน ในการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ สิ่งสำคัญคือ สื่อที่นำมาใช้จะต้องให้ผู้เรียนได้เห็นชัดเจนทุกคน และมีโอกาสได้ใช้ครบทุกคนหรือทุกกลุ่ม

2. ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรมหรือชุดการสอนสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย เป็นชุดการสอนสำหรับผู้เรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ประมาณกลุ่มละ 4 – 8 คน โดยใช้ สื่อการสอน ต่าง ๆ ที่บรรจุไว้ในชุดการสอนแต่ละชุด มุ่งที่จะฝึกทักษะในเนื้อหาวิชาที่เรียนโดยให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินงานร่วมกัน ชุดการสอนชนิดนี้มักใช้ในการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

3. ชุดการสอนรายบุคคลหรือชุดการสอนตามเอกัตภาพ เป็นชุดการสอนสำหรับเรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล คือ ผู้เรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ตามความต้องการและความสนใจของตนเอง อาจเรียนที่โรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้ จุดประสงค์หลัก คือ มุ่งให้ทำความเข้าใจกับเนื้อหาวิชาเพิ่มเติม

ผู้เรียนสามารถประเมินผลการเรียนได้ด้วยตนเองได้ ชุดการสอนชนิดนี้ส่วนใหญ่จัดในลักษณะของหน่วย การสอนย่อยหรือโมดูล ตัวอย่างเช่น ชุดวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นต้น

จากที่กล่าวมาพบว่าชุดการสอนมีทั้งหมด 3 แบบ คือ ชุดการสอนประกอบคาบบรรยาย จะมีเนื้อหาที่ชัดเจน ลดเวลาการอธิบายของผู้สอน เหมาะสำหรับนักศึกษาจำนวนมาก ชุดการสอนแบบ กลุ่มกิจกรรมหรือศูนย์การเรียนรู้หรือกลุ่มย่อย จะเป็นชุดการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นกลุ่มย่อย โดยจะมีชุดกิจกรรมย่อย และชุดการสอนรายบุคคลหรือชุดการสอนตามเอกัตภาพ จะเป็น ชุดการสอนที่เรียนได้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคล และสามารถประเมินผลความก้าวหน้าของตนเองได้ ซึ่ง ชุดการเรียนการสอนที่สร้างนี้จะเป็นแบบที่ 2 คือ ชุดการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ทำแบบกลุ่มกิจกรรม หรือศูนย์การเรียนรู้หรือกลุ่มย่อย

3. ขั้นตอนในการผลิตชุดการสอน ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2551) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนใน การผลิตชุดการสอนจะเริ่มต้น ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง การจำแนกเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยแยกย่อยลงไป จนถึงหน่วยระดับบทเรียน ซึ่งเป็นหน่วยที่ใช้สอนได้ 1 ครั้ง ชุดการสอนที่ผลิตขึ้น จึงเป็นชุดการสอน ประจำหน่วยระดับบทเรียน คือ 1 ชุดการสอน สำหรับการสอนแต่ละครั้ง โดยส่วนที่จะต้องทำในการ วิเคราะห์เนื้อหา คือ การกำหนดหน่วย การกำหนดหัวเรื่อง การกำหนดความคิดรวบยอด

3.2 การวางแผนการสอน การวางแผนการสอนเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าว่า เมื่อครูเริ่ม สอนโดยใช้ชุดการสอนจะต้องทำอะไรบ้างตามลำดับก่อนหลัง

3.3 การผลิตสื่อการสอน เป็นการผลิตสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ใน แผนการสอน

3.4 การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน เป็นการประเมินคุณภาพชุดการสอน ด้วยการนำ ชุดการสอนไปทดลองใช้แล้ว ปรับปรุงให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สุวิทย์ มูลคา และอรทัย มูลคา (2550, หน้า 53) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการผลิต ชุดการสอน ดังนี้

3.1 กำหนดเรื่องเพื่อทำชุดการสอน อาจกำหนดตามเรื่องในหลักสูตรหรือกำหนดเรื่องใหม่ ขึ้นมาก็ได้ การจัดแบ่งเรื่องย่อยจะขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาและลักษณะการใช้ ชุดการสอนนั้น ๆ การแบ่งเนื้อหาเพื่อทำชุดการสอนในแต่ละระดับย่อมไม่เหมือนกัน

3.2 กำหนดหมวดหมู่ เนื้อหา และประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการ แบบสหวิทยาการได้ตามความเหมาะสม

3.3 จัดเป็นหน่วยการสอน จะแบ่งเป็นกี่หน่วย หน่วยหนึ่ง ๆ จะใช้เวลานานเท่าไรควร พิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน

3.4 กำหนดหัวเรื่อง จัดหน่วยการสอนเป็นหัวข้อย่อย ๆ เพื่อสะดวกแก่การเรียนรู้ แต่ละ หน่วย ควรประกอบด้วยหัวข้อย่อย หรือประสบการณ์ในการเรียนรู้ประมาณ 4 – 6 หัวข้อ

3.5 กำหนดความคิดรวบยอดหรือหลักการ ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดหรือสามารถสรุปหลักการ แนวคิดอะไร ถ้าผู้สอนเองยังไม่ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนเรียนรู้อะไรบ้าง การกำหนดกรอบความคิดหรือหลักการก็จะไม่ชัดเจน ซึ่งจะรวมไปถึงการจัดกิจกรรม เนื้อหาสาระ สื่อและส่วนประกอบอื่น ๆ ก็จะไม่ชัดเจนตามไปด้วย

3.6 กำหนดจุดประสงค์การสอน หมายถึง จุดประสงค์ทั่วไปและจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม รวมทั้งการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ไว้ให้ชัดเจน

3.7 กำหนดกิจกรรมในการเรียน ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งจะเป็นแนวทางในการเลือกและผลิตสื่อการสอน กิจกรรมการเรียน หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ เช่น การอ่าน การทำกิจกรรมตามบัตรคำสั่ง การตอบคำถาม การเขียนภาพ การทดลอง การเล่นเกม การแสดงความคิดเห็น การทดสอบ

3.8 กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้การสอนแบบอิงเกณฑ์ การวัดผลที่ยึดเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์โดยไม่มี การนำไปเปรียบเทียบกับคนอื่น เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด

3.9 เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ผู้สอนใช้ถือว่าเป็น สื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนแต่ละหัวเรื่องเรียบร้อยแล้ว ควรจัดสื่อการสอนเหล่านั้นแยกเป็นหมวดหมู่ในกล่องหรือแฟ้มที่เตรียมไว้ก่อนนำไปหาประสิทธิภาพ เพื่อหาความตรง ความเที่ยงก่อนนำไปใช้ เราเรียกสื่อการสอนแบบนี้ว่า ชุดการสอน

3.10 สร้างข้อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพร้อมทั้งเฉลย การสร้างข้อสอบเพื่อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนควรสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนดให้เกิดการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากจุดประสงค์เป็นสำคัญ ข้อสอบไม่ควรมากเกินไปแต่ควรเน้นกรอบความรู้สำคัญที่ประเด็นหลักมากกว่ารายละเอียดปลีกย่อย

3.11 หาประสิทธิภาพของชุดการสอน เมื่อสร้างชุดการสอนเรียบร้อยแล้ว ต้องนำชุด การสอนนั้น ๆ ไปทดสอบโดยวิธีการต่าง ๆ ก่อนนำไปใช้จริง เช่น ทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมและความตรงของเนื้อหา

4. ส่วนประกอบและการเขียนคู่มือครู จะประกอบด้วย คำนำ ส่วนประกอบของ ชุดการสอน คำชี้แจงสำหรับผู้สอน สิ่งที่ผู้สอนและผู้เรียนต้องเตรียม การจัดห้องเรียน แผนการสอน เนื้อหาสาระของชุดการสอน แบบฝึกหัดปฏิบัติหรือกระดาษตอบคำถาม แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

5. หลักในการเขียนแบบฝึกปฏิบัติหรือคู่มือนักเรียน ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้แบบฝึกปฏิบัติ มีตารางปฏิบัติงานที่ผู้เรียนจะวางแผนไว้เอง ควรมีแผนการสอนโดยสังเขป เตรียมเนื้อหาเกี่ยวกับกิจกรรมให้ตรงกัน โดยใช้หมายเลขหรือรหัส ออกแบบให้สะดวกตามอ่าน เนื้อหาใน แบบฝึกปฏิบัติควรให้ตรงกับเนื้อหา

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนแบบร่วมมือ

1. ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 4) บัณฑิตวิทยาลัย (2534 : 99) อภรณ์ใจเที่ยง (2540 : 108) จันทรา ดันติพงศานุรักษ์ (2543 : 3) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือโดยสรุปว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกัน โดยในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน ทั้งในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีความหมายตรงข้ามกับการเรียนที่เน้นการแข่งขัน (Competitive Learning) และการเรียนตามลำพัง (Individualized Learning)

2. วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.1 เป็นวิธีการที่พัฒนาผู้เรียนในด้านวิชาการและทักษะทางสังคม

2.2 เป็นการเตรียมผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข

ประสิทธิภาพและมีความสุข

3. องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

3.1 การมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันในทางบวก (Positive Interdependence) หมายถึงการที่สมาชิกภายในกลุ่มมีการทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการแข่งขัน มีการใช้วัสดุ อุปกรณ์และข้อมูลต่างๆ ร่วมกัน มีบทบาทหน้าที่และความสำเร็จร่วมกัน รวมทั้งได้รับผลประโยชน์หรือรางวัลเท่าเทียมกัน

3.2 การปฏิบัติสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างการทำงานกลุ่ม (Face to Face Promotion Interaction) เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อธิบายความรู้ให้เพื่อนภายในกลุ่มฟัง และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน

3.3 การตรวจสอบความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) เป็นกิจกรรมที่ตรวจเช็คหรือทดสอบให้มั่นใจว่าสมาชิกมีความรับผิดชอบต่องานกลุ่มหรือไม่ เพียงใดโดยสามารถที่จะทดสอบเป็นรายบุคคล เช่นการสังเกต การทำงาน การถามปากเปล่า เป็นต้น

3.4 การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) ในการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้เพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่ม เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการตัดสินใจ การแก้ปัญหา และทักษะกระบวนการกลุ่ม เป็นต้น

3.5 กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่เป็นขั้นตอน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน มีการวางแผน ดำเนินงานตามแผน ประเมินผลงานและปรับปรุงงานร่วมกัน

องค์ประกอบการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสมาชิกทุกคนต้องมีความมุ่งมั่น มีความสัมพันธ์และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอย่างจริงจังในการดำเนินกิจกรรม จึงจะทำให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้

4. ประโยชน์การเรียนรู้แบบร่วมมือ

4.1 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก เพราะทุกคนร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ทุก ๆ คนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกันทำให้เกิดเจตคติที่ดีการเรียน

4.2 ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูด แสดงออก แสดงความคิดเห็น ลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน

4.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันเช่นเด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนไม่เก่ง ทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจรู้จักสละเวลา เด็กอ่อนรู้สึกซาบซึ้งกับน้ำใจเพื่อน

4.4 ทำให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การร่วมคิด การระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกันเพื่อหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุด

4.5 ส่งเสริมทักษะทางสังคม ทำให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและกัน

4.6 ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

5. ความสัมพันธ์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

5.1 มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการทำงานร่วมกัน โดยที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมทุกคนมีบทบาท หน้าที่และประสบความสำเร็จร่วมกัน ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ในทางบวก มีหลายวิธีเช่น

5.2 การกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม (แต่ละคนลงมือเรียนและต้องแน่ใจว่าสมาชิกคนอื่นเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน)

5.3 การกำหนดรางวัลร่วมกัน (ถ้าทุกคนทำได้ตามเกณฑ์ที่ครูผู้สอนกำหนดไว้ แต่ละคนจะได้รับคะแนน Bonus (เท่าเทียมกันทุกคน)

5.4 การกำหนดให้ใช้วัสดุ อุปกรณ์ หรือสื่อการเรียนอื่นๆ ร่วมกัน (แต่ละคนจะได้วัสดุเพียง 1 ส่วนของทั้งหมดที่จำเป็นต้องใช้ในการทำงานกลุ่ม)

5.5 การกำหนดบทบาทสมาชิกในกลุ่ม แต่ละคนจะมีบทบาทในกลุ่ม เช่น ผู้อ่าน ผู้ตรวจสอบ ผู้บันทึกผู้ให้กำลังใจ ผู้จัดหาวัสดุ

5.6 การมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในระหว่างการทำงานกลุ่ม (Face to Face Promotive Interaction) เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มให้ประสบความสำเร็จโดยทำกิจกรรมต่อไปนี้

5.7 แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

5.8 อธิบายความรู้ให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

กิจกรรมดังกล่าว จะทำให้นักเรียนได้ติดต่อกันโดยตรง เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

6. การตรวจสอบความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้แน่ใจว่าสมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบต่องานกลุ่ม ซึ่งทำได้หลายวิธี เช่น

6.1 กำหนดหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่มตามความเหมาะสม

6.2 สุ่มถามปากเปล่าสมาชิกในกลุ่มหรือสุ่มตรวจงานของสมาชิกในกลุ่ม

6.3 สังเกตและบันทึกการทำงานกลุ่มของสมาชิก

6.4 กำหนดให้สมาชิก 1 คนในกลุ่มเป็นผู้ตรวจสอบความเข้าใจของสมาชิกเกี่ยวกับงานกลุ่ม

6.5 ให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่ตนเรียนรู้ให้เพื่อนฟัง

6.6 ทดสอบรายบุคคล

7. การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) นักเรียนควรได้การฝึกทักษะที่จะช่วยให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จได้แก่

7.1 การทำความรู้จักและไว้วางใจผู้อื่น

7.2 การสื่อสาร

7.3 การยอมรับและช่วยเหลือกัน

7.4 การวิจารณ์ความคิดเห็นโดยไม่มีวิจารณ์เจ้าของความคิด

7.5 การแก้ปัญหาขัดข้อง

7.6 การให้ความสำคัญและการเอาใจใส่ต่อทุกคนเท่าเทียมกัน

8. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) สมาชิกจะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่ม ดังนั้นผลงานของกลุ่มจะได้รับอิทธิพลมาจากการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการทำงานของสมาชิกในกลุ่มซึ่งสามารถกระทำได้ด้วย

8.1 ให้อธิบายกระทำของสมาชิกที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์

8.2 ให้ตัดสินใจว่าการกระทำใดของกลุ่มที่ควรรักษาไว้และการกระทำใดควรเลิกปฏิบัติ

8.3 ให้เล่าเหตุการณ์ในกลุ่ม ปัญหาของกลุ่ม หรือวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของกลุ่ม

9. รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จันทรา ดันติพงศานุรักษ์ (2543 : 36-55) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้หลากหลาย ดังนี้

1. กิจกรรมโต๊ะกลม (Roundtable หรือ Round Robin) เป็นรูปแบบการสอนที่จัดกลุ่มนักเรียนที่มีจำนวนมากกว่า 2 คนขึ้นไป และเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มเขียนความคิดเห็นของตน เล่าประสบการณ์ความรู้ สิ่งที่ตนกำลังศึกษาด้วยดินสอสีหรือปากกาลงบนกระดาษแล้วให้เขียนให้เพื่อนคนถัดไปโดยเวียนไปด้านใดด้านหนึ่ง สมาชิกทุกคนใช้เวลาเท่าๆ กันหรือใกล้เคียงกัน ซึ่งรูปแบบดังกล่าวเรียกว่า Roundtable หรืออาจดัดแปลงรูปแบบการสอนดังกล่าวจากการเขียนมารเป็นการพูดแทน โดยให้นักเรียนแต่ละคนเล่าเรื่อง ประสบการณ์ ความรู้ สิ่งที่ตนศึกษา แสดงความคิดเห็น หรือเรื่องอื่นๆ ที่กำหนดโดยเวียนไปด้านใดด้านหนึ่งจนครบซึ่งรูปแบบดังกล่าวเรียกว่า Round Robin

2. การแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Team Game Tournament หรือ TGT)
การจัดกิจกรรมทำได้โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม โดยให้ความรู้ เพศและความสามารถละกัน กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มแข่งขัน ซึ่งจะมีสมาชิกกลุ่มจำนวนเท่ากัน ส่วนกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เมื่อเริ่มเรียนทุกกลุ่มจะศึกษาเนื้อหาที่ได้รับมอบหมายให้แตกฉาน หลังจากนั้นสมาชิกทุกคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 จะช่วยกันตั้งคำถาม โดยไม่จำเป็นต้องเขียนคำตอบแล้วนำไปมอบให้กับผู้ประสานงานของกลุ่มที่ 3 ในขณะที่เดียวกันสมาชิกทุกคนในกลุ่มที่ 1 หรือกลุ่มที่ 2 จะตั้งคำถามให้สมาชิกในกลุ่มของตน เมื่อครบเวลาผู้ประสานงานกลุ่มที่ 3 จะเรียกตัวแทนจากกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 สลับกันออกมาจับฉลากคำถามกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 เขียนขึ้นมา แล้วตอบคำถามโดยให้กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มเฉลย ถ้าคำตอบถูกจะได้ข้อละ 1 คะแนนและมีการรวมคะแนนเมื่อสิ้นสุดการแข่งขัน กลุ่มที่ได้คะแนนสูงกว่าจะได้รับคำชมเชย ส่วนกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำกว่าจะได้รับการให้กำลังใจ สรุปผลการทำกิจกรรม สิ่งที่ได้เรียนรู้และข้อเสนอแนะ ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ

3. การแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Student Team Achievement Division หรือ STAD) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนแบบร่วมมือ นำเสนอโดย Robert E. Slavin ผู้เชี่ยวชาญการสอนคณิตศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ สหรัฐอเมริกา Slavin (1990 : 68) กล่าวว่า รูปแบบดังกล่าวเหมาะสมสำหรับรายวิชาที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน และมีคำตอบที่แน่นอน เช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิชาคำนวณต่างๆ การใช้ภาษา ภูมิศาสตร์ เป็นต้น เป็นวิชาที่มุ่งให้นักเรียนมีบทบาทในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองร่วมกับกลุ่มกันทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย รับผิดชอบร่วมกันช่วยเหลือกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

10. ข้อดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Thirteen Organization (2004) ได้สรุปข้อดีของสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้แบบร่วมมือจากการเรียนของนักเรียนในกลุ่มเล็ก ซึ่งรวมถึงเรื่องต่างๆ ดังนี้

ก. ใคร่ครวญในความหลากหลาย : นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานกับคนที่หลากหลายแบบ

มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเล็ก นักเรียนได้ค้นพบโอกาสจากการสะท้อนกลับ และการตอบกลับต่อการตอบสนองที่หลากหลายของผู้เรียนแต่ละคน นำมาซึ่งการเพิ่มคำถาม กลุ่มเล็กได้อนุญาตให้นักเรียนเพิ่มมุมมองในประเด็นที่มีฐานบนความแตกต่างด้านวัฒนธรรมจึงเป็นการแลกเปลี่ยนความช่วยเหลือต่อนักเรียนที่ตีความการเข้าใจวัฒนธรรมอื่นๆ และการซึ่มมองเท่านั้น

ข. ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล : เมื่อมีคำถามเพิ่มขึ้น นักเรียนที่มีความแตกต่างกัน จะมีการตอบสนองที่หลากหลาย อย่างน้อยนักเรียนคนหนึ่งสามารถช่วยกลุ่มในการสร้างผลผลิตที่สะท้อนกลับในพิสัยอันกว้างของมุมมอง มีความสมบูรณ์และกว้างขวางครอบคลุม

ค. การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล : นักเรียนจะสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้เรียนคนอื่นๆ จากการทำงานร่วมกันในกลุ่มกิจการ โครงการต่างๆ เหล่านี้สามารถช่วยเหลือเป็นการเฉพาะต่อนักเรียนที่ประสบอุปสรรคในด้านทักษะทางสังคม ซึ่งพวกเขาสามารถได้รับผลประโยชน์จากโครงสร้างการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ง. การรวมนักเรียนที่มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ : สมาชิกแต่ละคนมีโอกาสได้รับการช่วยเหลือในกลุ่มเล็ก นักเรียนมีแนวโน้มในการแสดงความเป็นเจ้าเข้าเจ้าของต่อวัสดุอุปกรณ์ และการคิดเชิงวิพากษ์ เกี่ยวกับประเด็นความสัมพันธ์เพื่อพวกเขาได้ทำงานเป็นทีม

จ. มีโอกาสมากกว่าสำหรับการป้อนกลับส่วนบุคคล : ด้วยเหตุที่มีการแลกเปลี่ยนในนักเรียนกลุ่มเล็กมากกว่าการป้อนกลับส่วนบุคคลที่นักเรียนได้รับเป็นส่วนตัวกับแนวคิดและการตอบสนองของหลายคน ซึ่งการป้อนกลับ ไม่สามารถพบได้ในการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ ซึ่งมีนักเรียนหนึ่งหรือสองคนที่ได้แลกเปลี่ยนแนวคิด ส่วนนักเรียนคนอื่นๆ ในห้องเรียนได้แต่หยุดเงียบเพื่อฟังเป็นผู้ฟังเท่านั้น

Imel Susan (1991 : 4) ได้สรุปข้อดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือในบริบทของการศึกษาผู้ใหญ่ ดังนี้

ก. การเรียนรู้แบบร่วมมือได้จัดหาสิ่งแวดล้อมของการวางแผนประจำปีโดย การตัดสินใจ และพลังงานกลุ่ม เช่น การพัฒนาความเป็นอิสระของผู้เรียน

ข. การอนุญาตให้มีส่วนร่วมของการเรียนรู้ ที่มีการเข้าใจอย่างถ่องแท้ในศักยภาพและพลังของกลุ่ม เช่น การพัฒนาความเป็นอิสระของผู้เรียน

ค. การช่วยเหลือต่อการพัฒนาส่วนบุคคลที่ดีกว่า การพิจารณาตัดสินใจผ่านการเปิดเผย และการลงมติที่ลำเอียงและไม่มีการแบ่งปันเช่นแต่ก่อน

ง. เป็นความสามารถของผู้ใหญ่ในการวาดภาพประสบการณ์เดิมของเขาทั้งหลาย โดยการวิพากษ์วิจารณ์ด้วยประสบการณ์เดิมทางด้านปัญญาและความรู้

Johnson,D.W.,Johnson,R.T. , and Holubec.E.J. (1994) ได้สรุปผลลัพธ์เชิงบวกจากการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผู้เรียนในด้านต่างๆ ดังนี้

ก. ผู้เรียนมีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น (Greater Effortto Achieve) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายเป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนสูงขึ้น และมีผลงานมากขึ้น การเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น (Long – Tern Retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เหตุผลดีขึ้นและคิดอย่างมีวิจารณญาณมากขึ้น

ข. ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น (More Positive Relationships among Students)

การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น ใส่ใจผู้อื่นมากขึ้น เห็นคุณค่าของความแตกต่างความหลากหลาย การประสานสัมพันธ์และการรวมกลุ่ม

ค. ผู้เรียนมีสุขภาพจิตดีขึ้น (Greater Psychological Health)

การเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตดีขึ้น มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง และมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม และความสามารถในการเผชิญกับความวิตกกังวล ความโกรธ ความเครียดและความผันแปรต่างๆ ด้านอารมณ์ได้ดีขึ้น ความกดดัน ความวิตกกังวล ความโกรธ ความรู้สึกผิด ความละอาย และความโกรธของผู้เรียนนั้น ล้วนเป็นสิ่งที่บั่นทอนศักยภาพในการสร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน ดังนั้นเมื่อผู้เรียนมีสุขภาพจิตที่ดี ก็จะเป็นการเพิ่มความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ที่ต้องการความร่วมมือ การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำ และการจัดการกับข้อขัดข้อง ตลอดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ชัยสมพล ชาวประเสริฐ (2546, หน้า 141) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง อารมณ์แห่งความสุขและความรู้สึกคุ้มค่าที่ได้ในบริการ และความรู้สึกนั้นนำมาซึ่งความต้องการในการบริการซ้ำ จนในที่สุดเกิดความติดใจต้องการใช้บริการกับธุรกิจนั้นให้นานเท่านานตราบเท่าที่ความพึงพอใจนั้นยังคงอยู่ หรืออีกนัยหนึ่งคือความจงรักภักดีได้เกิดขึ้นแล้ว

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548, หน้า 22) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกโดยรวมที่แต่ละบุคคลมีต่องานของแต่ละคน บุคคลใดที่มีความพึงพอใจสูงจะมีความรู้สึกเชิงบวกต่องาน ตรงกันข้ามบุคคลใดที่ไม่พึงพอใจในงานของตนก็จะมีความรู้สึกเชิงลบ เมื่อมีการพูดถึงทัศนคติของบุคคลากรบ่อยครั้งจะหมายถึงความพึงพอใจในงาน ซึ่งมักจะใช้ทดแทนกันอยู่เสมอ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ความพอใจหมายถึง ความรู้สึกที่มีต่องานหรือบริการ ที่มีได้ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ โดยถ้ามีความพึงพอใจสูงจะมีความรู้เชิงบวก แต่ถ้าไม่พึงพอใจจะมีความรู้สึกเชิงลบ

2. ทฤษฎีการ Jung ปัจจุบันมีนักจิตวิทยาหลายคนที่ได้พัฒนาทฤษฎีแรงจูงใจขึ้น และมีอยู่ 3 ทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับ มากที่สุด คือ ทฤษฎีของ فروยด์ ทฤษฎีของ มาสโลว์ และทฤษฎีของ เฮอริเบิร์ก สวีมส แม้นจริง (2546, หน้า 147 - 150) มีดังนี้

2.1 ทฤษฎีของ فروยด์ فروยด์ได้แบ่งความนึกคิดพื้นฐานทางด้านจิตใจของมนุษย์ออกเป็น 3 ประการคือ

2.1.1 อิด (Id) เป็นความคิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งกระตุ้นหรือสิ่งเร้าที่มีตั้งแต่ดั้งเดิม เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่แท้จริงของมนุษย์ ถือว่าเป็นแรงกระตุ้นตามสัญชาตญาณ หรือเป็น จิตใต้สำนึก ได้แก่ ความต้องการขั้นพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2.1.2 อีโก้ (Ego) เป็นส่วนที่อยู่ในการควบคุมของจิตสำนึกของแต่ละบุคคล จะทำหน้าที่คอยตรวจสอบภายใน โดยพยายามให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการอย่างหยาบ และการแสดงออกของพฤติกรรมที่สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม อีโก้จะเป็นการรวมเอาการรับรู้และกระบวนการทางความคิดหรือความเข้าใจทางสังคมเข้าด้วยกันกับความต้องการขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะนำไปสู่ส่วนที่แสดงออกอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ เหตุผล และการยอมรับของสังคม

2.1.3 ซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) เป็นการแสดงถึงความต้องการส่วนบุคคลหรือสังคมที่ใช้เพื่อกำหนดเงื่อนไขทางด้านจริยธรรมของพฤติกรรม ซูเปอร์อีโก้จะเป็นตัวควบคุม ความต้องการของอิด ให้แสดงออกมาในด้านความดีงาม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ เป็นส่วนของมโนธรรมหรือจิตสำนึก ซึ่งนำไปสู่ความละเอียดหรือความเกรงกลัวต่อบาปกรรม

โดยทั่วไปผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดสามารถสร้างสิ่งเร้าที่อยู่ในตัวของผู้บริโภคได้ และผู้บริโภคมักจะใช้ผลิตภัณฑ์ตามอีโก้ของแต่ละคน ดังนั้น นักการตลาดจึงนิยมใช้สิ่งจูงใจที่ต่างกับเป้าหมายแต่ละกลุ่ม

2.2 ทฤษฎีจูงใจของ มาสโลว์ ได้อธิบายว่า บุคคลต่าง ๆ ทางการตลาดจะถูกกระตุ้นหรือถูกผลักดันเนื่องจากความต้องการบางสิ่งบางอย่าง ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งมาสโลว์ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็นลำดับขั้นทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ความต้องการขั้นพื้นฐาน เป็นความต้องการทางร่างกาย เช่น ความต้องการมีชีวิตรอดรวมทั้งความต้องการทางด้านสรีระ

2.2.2 ความต้องการความปลอดภัย เป็นความต้องการปกป้องคุ้มครองความต้องการความมั่นคง ความต้องการให้ปลอดภัยพ้นจากภัยอันตราย และความต้องการให้มีสุขภาพอนามัยที่ดี

2.2.3 ความต้องการด้านสังคม เป็นความรู้สึกถึงการเป็นที่ยอมรับ การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การได้รับความรักและมิตรภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อกัน

2.2.4 ความต้องการการยกย่อง เป็นความต้องการด้านอีโก้ กล่าวคือ มีความต้องการความภาคภูมิใจ ชื่อเสียง สถานภาพ และความเคารพตัวเอง ความต้องการในขั้นนี้จะเป็นการแสดงถึงสถานภาพหรือภาพลักษณ์ของตนเอง

2.2.5 ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะตอบสนองศักยภาพส่วนตัวของบุคคลนั้น เป็นสิ่งที่บุคคลนั้นมีความใฝ่ฝันที่จะไปถึงหรือต้องการที่จะเป็น เช่น ต้องการเป็นนักกีฬาเหรียญทองโอลิมปิก เป็นนักร้องที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก เป็นต้น

2.3 ทฤษฎีของเฮอร์เบิร์ก เฮอร์เบิร์กได้พัฒนาทฤษฎีที่เรียกว่า ทฤษฎี 2 ปัจจัยชั้น โดยปัจจัยหนึ่งเป็นการอธิบายถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจ ส่วนอีกปัจจัยหนึ่งเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งนักการตลาดนอกจากจะหลีกเลี่ยงการนำเสนอสิ่งต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจแก่ลูกค้า เช่น การบริการที่ไม่ดี การไม่มีการรับประกันคุณภาพ เป็นต้น แล้วยังต้องคำนึงถึงสิ่งที่จะสร้างความพอใจให้เกิดขึ้นกับลูกค้าอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลดาเดือน ศรีชั้นซ้าย (2545 : 79-80) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาหระคน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยวิธีแบ่งกลุ่มตามสังกัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน (STAD) และนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูของ สสวท. กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ห้องเรียนรวม 48 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีแบ่งกลุ่มตามสังกัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน (STAD) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูของ สสวท. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศรภัทรณ์ ณะวงศ์ษา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ TGT และแบบ STAD กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร จำนวน 120 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ TGT และแบบ STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิชาติ จันทร์สวาย (2542 : 114-115) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์เรื่องรูปสามเหลี่ยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยวิธีแบ่งกลุ่มแบบสังกัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน (STAD) และการสอนแบบวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านวังทอง จำนวน 56 คน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีดัชนี 82/89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

พรชัย จันทไทย (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสอนคณิตศาสตร์เรื่องการแยกตัวประกอบของพหุนาม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการแบ่งกลุ่มตามสังกัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน (STAD) กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโจดนาตาล จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า พบว่าด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีดัชนี 90/88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

รุ่งทิวา วรรณชม (2546 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการสอนคณิตศาสตร์ที่เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีบัวบาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ พบว่าด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีดัชนี 90.92/88.69 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ได้ ด้านปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มพบว่า นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มระดับดี

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรีผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
4. ขั้นตอนการดำเนินการศึกษาค้นคว้า
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด จำนวน 26 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด จำนวน 2 ชุด
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 หรือ 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนการสอนประกอบกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม จำนวน 15 ข้อ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด จำนวน 2 เล่ม
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1.1.1 หลักสูตรของสถานศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

1.1.2 ศึกษาจากเอกสารรายละเอียดเกี่ยวกับตำรา คู่มือการสร้างชุดการเรียนการสอน

1.1.5 การดำเนินการสร้างชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชาการดำเนินธุรกิจ ขนาดย่อม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด แบ่งเนื้อหา ออกเป็น 3 ชุด โดยพิจารณาให้เป็นไปตามเกณฑ์ต่อไปนี้คือ เนื้อหาถูกต้องตามหลักสูตรพุทธศักราช 2562 และจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละเรื่องมีลักษณะถูกต้องตามรูปแบบของชุดการเรียนการสอน

2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้รายงานได้ดำเนินการตามลำดับ ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรพุทธศักราช 2562 ศึกษาเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้ และ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน ซึ่งแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 หรือ 5 ตัวเลือก ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน หรือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยศึกษาเทคนิค การเขียนข้อสอบ

2.1.2 สร้างแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบให้ครอบคลุมเนื้อหาและ จุดประสงค์ของการเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้ชุดการสอน ใช้ทดสอบ ความรู้ความเข้าใจวิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ เมื่อเลือกไว้ จริง 20 ข้อ

3. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการเรียน ประกอบการจัดกิจกรรมแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ผู้รายงานได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.2 ศึกษารายการที่แสดงถึงความพึงพอใจและสร้างแบบสอบถาม แล้วขีดเกลา ข้อความให้สละสลวยมากยิ่งขึ้น คัดเลือกมา 15 รายการ จัดทำเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	กำหนด	5	คะแนน
ระดับความพึงพอใจมาก	กำหนด	4	คะแนน
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	กำหนด	3	คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อย	กำหนด	2	คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	กำหนด	1	คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. แบบแผนการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้รายงานใช้กระบวนการวิจัยแบบทดลอง (Experimental Research) แบบ Pretest Design ดังตัวอย่าง (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2540, หน้า 23)

ตารางที่ 3.1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ one group Pre – test Post – test Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	ดำเนินการสอน	ทดสอบหลังเรียน
กลุ่มทดลอง	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปแบบการทดลอง

T₁ การทดสอบก่อนการทดลอง

X การทดลองสอนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนการสอน

T₂ การทดลองหลังการทดลอง

2. วิธีดำเนินการทดลองกลุ่มประชากร

2.1 ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการเรียนด้วยชุดการเรียน กับนักเรียนกลุ่มประชากร

2.2 สอบก่อนเรียน (Pre – test) ด้วยแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ ตรวจให้คะแนน เก็บบันทึกคะแนนไว้

2.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้ชุดการเรียน วิชา การดำเนินธุรกิจ ขนาดย่อม เก็บคะแนนระหว่างเรียน ได้แก่ จากการทดสอบย่อยของ ชุดการเรียนที่ได้ทำถูกต้อง เก็บบันทึกคะแนนไว้จนครบทุกชุด

2.4 ทดสอบหลังเรียน (Post – Test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกันกับทดสอบก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ ตรวจให้คะแนนและเก็บบันทึกคะแนนไว้

2.5 นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบกับนักเรียนไปวิเคราะห์สถิติ เพื่อสรุป ผลการทดลองตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.6 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้รายงานได้นำเสนอข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างผลการทดสอบก่อนกับหลังการทดลอง วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้ชุดการเรียนการสอน โดยใช้ t – test (Dependent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 112)

2. วิเคราะห์หาความพึงพอใจของนักเรียน หลังเรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน

2.1 t – test (Dependent Sample)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับชั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

ลำดับชั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างผลการทดสอบก่อนกับหลังการทดลอง วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนโดยใช้ชุดการสอน
2. การวิเคราะห์หาความพึงพอใจของนักเรียน หลังเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด จำนวน 26 คน

การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	\bar{D}	S.D. _D	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	4.79	0.89	5.29	1.14	17.37 *	0.0000
หลังเรียน	10.07	1.21				

จากตาราง 4.1 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 คะแนน และ 10.07 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.2 ความพึงพอใจโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้เรียนด้วยชุดการสอนของนักเรียนสาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

รายการแสดงความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา	3.78	0.42	มาก
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.00	0.39	มาก
3. ด้านสื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.00	0.39	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล	3.85	0.53	มาก
โดยรวม	4.18	0.30	มาก

จากตาราง 4.2 พบว่า นักเรียน มีความพึงพอใจต่อชุดการสอนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.26$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X}=4.25$) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.12$) และด้านเนื้อหา ($\bar{X}=4.11$)

ตาราง 4.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ในด้านเนื้อหา
ของนักเรียนสาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ด้านเนื้อหา	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่เข้าใจได้	4.21	0.42	มาก
2. ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องที่เรียนตามต้องการ	3.85	0.53	มาก
3. เนื้อหาที่เรียนไม่ยากเกินไป	4.35	0.49	มาก
4. เรื่องที่เรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจ	3.85	0.53	มาก
5. ความรู้ที่ได้รับเป็นเรื่องที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.28	0.46	มาก
โดยรวม	4.11	0.33	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า นักเรียน มีความพึงพอใจต่อชุดการสอนแบบร่วมมือ ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เนื้อหาที่เรียนไม่ยากเกินไป ($\bar{X}=4.35$) ความรู้ที่ได้รับเป็นเรื่องที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}=4.28$) เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ ($\bar{X}=4.21$) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องที่เรียนตามต้องการ ($\bar{X}=3.85$) และเรื่องที่เรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ($\bar{X}=3.85$)

ตาราง 4.4 ความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนสาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข	4.14	0.36	มาก
2. รู้สึกภูมิใจมากเมื่อตอบคำถามได้ถูกต้อง	4.14	0.36	มาก
3. ได้ฝึกทักษะด้านการอ่านและ การเขียนอย่างมั่นใจ	4.07	0.26	มาก
4. พอใจที่สามารถทำกิจกรรมตามใบงานด้วยตนเอง	4.28	0.46	มาก
5. ได้ตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็น	4.00	0.39	มาก
โดยรวม	4.12	0.28	มาก

จากตาราง 4.4 พบว่า นักเรียน มีความพึงพอใจต่อชุดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ พอใจที่สามารถทำกิจกรรมตามใบงานด้วยตนเอง ($\bar{X}= 4.28$) ได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข ($\bar{X}= 4.14$) รู้สึกภูมิใจมากเมื่อตอบคำถามได้ถูกต้อง ($\bar{X}= 4.14$) ได้ฝึกทักษะด้านการอ่านและ การเขียนอย่างมั่นใจ ($\bar{X}= 4.07$) และได้ตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็น ($\bar{X}= 4.00$)

ตาราง 4.5 ความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ในด้านสื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนสาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ด้านสื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ชุดการสอนมีความน่าสนใจ	4.35	0.49	มาก
2. รูปภาพและสีสวยงามน่าสนใจเรียน	4.07	0.26	มาก
3. การเรียนรู้ที่ละน้อยทำให้เข้าใจได้ดีและไม่เบื่อหน่าย	4.35	0.49	มาก
โดยรวม	4.26	0.35	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า นักเรียน มีความพึงพอใจต่อชุดการสอนแบบร่วมมือ ด้านสื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ชุดการสอนมีความน่าสนใจ (\bar{X} = 4.35) การเรียนรู้ที่ละน้อยทำให้เข้าใจได้ดีและไม่เบื่อหน่าย (\bar{X} = 4.35) และรูปภาพและสีสวยงามน่าสนใจเรียน (\bar{X} = 4.07)

ตาราง 4.6 ความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ในด้านการวัดและประเมินผลของนักเรียนสาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ด้านการวัดและประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ผู้เรียนมีโอกาสได้ทราบผลคะแนนของแบบฝึกหัดทันที	4.57	0.51	มาก
2. ผู้สอนมีวิธีการทดสอบที่น่าสนใจ	3.92	0.26	มาก
โดยรวม	4.25	0.25	มาก

จากตาราง 4.6 พบว่า นักเรียน มีความพึงพอใจต่อชุดการสอนแบบร่วมมือ ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้เรียนมีโอกาสได้ทราบผลคะแนนของแบบฝึกหัดทันที (\bar{X} = 4.57) และผู้สอนมีวิธีการทดสอบที่น่าสนใจ (\bar{X} = 3.92)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้ชุด การสอนแบบร่วมมือ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ผู้วิจัยทำการสรุปและมีประเด็นสำคัญในการนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน ที่เรียนโดยการใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียน วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม หลังการจัดกิจกรรมการเรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ก่อนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากได้เรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. ผลจากการประเมินแบบประเมินความพึงพอใจต่อชุดการเรียนการสอน ซึ่งมี 5 ระดับของนักเรียนที่เรียน โดยใช้ชุดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม พบว่า

นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม อยู่ในระดับมากทุกเรื่อง สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านเนื้อหา ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อเนื้อหาและความรู้ที่ได้รับอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่องเนื้อหาที่เรียนไม่ยากเกินไป ความรู้ที่ได้รับเป็นเรื่องที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ แสดงว่า ชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม เป็นเนื้อหาที่เข้าใจได้ ไม่ยากจนเกินไป มีความน่าสนใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อเนื้อหาและความรู้ที่ได้รับอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พอใจที่สามารถทำกิจกรรมตามใบงานด้วยตนเอง ได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข รู้สึกภูมิใจมากเมื่อตอบคำถามได้ถูกต้อง แสดงว่าชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม พอใจที่สามารถทำกิจกรรมตามใบงานด้วยตนเอง ได้เรียนรู้ด้วยตนเองและถ้าเมื่อใดตอบคำถามได้ถูกต้องก็จะเกิดความภูมิใจทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านสื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในชุดการสอน การเรียนรู้ที่ละน้อยทำให้เข้าใจได้ดีและไม่เบื่อหน่าย แสดงว่าชุดการสอนที่จัดทำขึ้นนั้นมีความน่าสนใจ เกิดการเรียนรู้ตามลำดับเพราะทำให้เข้าใจและไม่เบื่อหน่าย จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เรียนมีโอกาสดูทราบผลคะแนนของแบบฝึกหัดทันที และผู้สอนมีวิธีการทดสอบที่น่าสนใจ แสดงว่าชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม จะพอใจการที่ได้ทราบคะแนนหลังจากทำแบบฝึกหัดทันที ประกอบกับผู้สอนมีวิธีการทดสอบที่น่าสนใจ จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนสาขาวิชาการตลาด ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 แสดงว่าผลการเรียน วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ที่เรียนด้วยชุดการสอนมีการพัฒนาการเรียนที่สูงขึ้นกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องพรชัย จันทไทย (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสอนคณิตศาสตร์เรื่องการแยกตัวประกอบของพหุนาม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการแบ่งกลุ่มตามสังกัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน(STAD) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโจดนาตาล จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า พบว่าด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีดัชนี 90/88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และสอดคล้องกับรุ่งทิวา ควรชม (2546 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการสอนคณิตศาสตร์ที่เน้นการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีบัวบาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ พบว่าด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีดัชนี 90.92/88.69 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ไว้ ด้านปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มพบว่า นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มระดับดี

2. ผลการศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบร่วมมือ วิชา การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับเพ็ญจันทร์ บันประดับ (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาความปลอดภัยในชีวิต กลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดการเรียนการสอน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำชุดการเรียนการสอนไปใช้ ควรจะต้องคำนึงถึงข้อที่เป็นปัญหาและข้อจำกัดของชุดการสอนในชั้นเรียน เนื่องจากจะใช้เป็นเพียงผู้ช่วยครูมากกว่าที่จะใช้สอนแทนครู เพราะการสอนนั้นจะต้องมีการปลูกฝังจริยธรรม ความมีวินัยและความตั้งใจในการทำงาน เพื่อนักเรียนจะได้มีความตระหนักในการเรียนชุดการสอน เพราะจะทำให้สามารถบรรลุผลมากขึ้น

1.2 การเรียนรู้จะต้องสร้างองค์ความรู้ให้เกิดในการเรียนรู้ โดยมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของรูปภาพและข้อมูล เพื่อให้นักเรียนได้สามารถสืบค้นและเรียนรู้เพิ่มเติมได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดการเรียนการสอนกับการสอนแบบบรรยาย หรือเปรียบเทียบกับการสอนวิธีอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลสรุปเชิงลึกมากกว่าเดิม

2.2 ควรมีการสร้างและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาแบบอื่น ๆ ในระดับชั้นอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- จันทรา ตันติพงศานุรักษ์. (2543). “การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning),”
วารสารวิชาการ. 3(12): 36-55.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2551). การสร้างชุดการสอน. ค้นจาก <http://inno-sawake.blogspot.com>.
เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2559.
- ชัยสมพล ชาวประเสริฐ. (2546). การตลาดบริการ. กรุงเทพฯ: เอเชียเพรส.
- ทศนา แชมมณี. (2551). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. นนทบุรี: เอส.อาร์.
พรินติ้งแมสโปรดักส์ จำกัด.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2543). นวัตกรรมการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพฯ: SR Printing.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). วิธีทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุริยาสาน.
- ปิยะพร กงไกร. (2554). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การจัดแสดงสินค้าของนักศึกษา ชั้น
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 3 สาขาพาณิชยกรรม สาขาการขาย วิทยาลัยการอาชีพ
ขอนแก่นด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการเพื่อนช่วยเพื่อน. ขอนแก่น: วิทยาลัยการอาชีพ
ขอนแก่น.
- เพ็ญจันทร์ ปั้นประดับ. รายงานผลการพัฒนาการเรียนรู้เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิต กลุ่มสาระ
เรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดการเรียนการสอนประกอบ
กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์. นครปฐม: โรงเรียนวัดกกตาล (สีมารัตน์วิทยา).
- นิพนธ์ อ่อนนวล. (2552). รายงานการพัฒนาชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยีชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องการนำเสนอองานด้วยโปรแกรม Microsoft
PowerPoint 2003. บุรีรัมย์: โรงเรียนวัดหนองครก.
- วาสนา มณีนาค. (2550). การพัฒนาชุดการสอนทักษะการฟัง พูดวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์: (ครุศาสตรมหาบัณฑิต). หลักสูตรและการสอน.
อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

ตารางที่ 2 คะแนนทดสอบวิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม เรื่อง การเขียนแผนธุรกิจ
 สำหรับนักเรียน ระดับชั้น ปวช. 2 กลุ่ม 2 แผนกวิชาการตลาด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
 จำนวน 26 คน

นักศึกษา คนที่	การประเมินผล		D	D ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
1	14	17	2	4
2	15	19	4	16
3	16	18	2	4
4	14	19	5	25
5	15	19	4	16
6	15	18	5	25
7	13	17	7	49
8	16	19	3	9
9	14	18	4	16
10	12	19	7	49
11	16	19	2	4
12	15	19	4	16
13	16	18	2	4
14	15	19	4	16
15	13	17	6	36
16	14	19	5	25
17	13	19	6	36
18	15	20	5	25
19	12	16	6	36
20	14	18	4	16

ตารางที่ 2 คะแนนทดสอบวิชาการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม เรื่อง การเขียนแผนธุรกิจ
 สำหรับนักเรียน ระดับชั้น ปวช. 2 กลุ่ม 2 แผนกวิชาการตลาด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
 จำนวน 26 คน (ต่อ)

นักเรียน คนที่	การประเมินผล		D	D ²
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
21	14	17	2	4
22	15	19	4	16
23	16	18	2	4
24	14	19	5	25
25	15	19	4	16
26	15	18	5	25
N = 26	$\bar{X} = 14.41$	$\bar{X} = 18.38$	$\Sigma D = 87$	$\Sigma D^2 = 427$